

Projekt

z dnia 5 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR X/.../2025
RADY MIASTA I GMINY MARGONIN**

z dnia 6 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Mieście i Gminie Margonin na lata
2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz.1465 ze zm.), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49.) Rada Miasta i Gminy Margonin uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wsparcia Rodziny w Mieście i Gminie Margonin na lata 2025-2027, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Margonin

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr.../...../.....
Rady Miasta i Gminy Margonin
z dnia... marca 2025 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W MIEŚCIE I GMINIE MARGONIN
NA LATA 2025 -2027**

Margonin, 2025 rok

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawa prawna.....	5
3. Adresaci Programu.....	5
4. Diagnoza sytuacji rodzin zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Margonin...	6
4.1 Sytuacja demograficzna mieszkańców Gminy Margonin.....	6
4.2 Sytuacja rodzin korzystających ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie.....	7
4.3 Dane dotyczące innych świadczeń pieniężnych przyznawanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie.....	9
4.4 Asystent rodziny.....	10
4.5 Współfinansowanie pobytu dzieci w różnych formach pieczy zastępczej.....	12
4.6 Usługi opiekuńcze świadczone na rzecz rodzin dziećmi.....	14
4.7 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	14
4.8 Prowadzenie zajęć środowiskowych w świetlicach.....	15
4.9 Organizacja letniego wypoczynku.....	15
4.10 Jednorazowe wsparcie rzeczowe z tytułu urodzenia się dziecka.....	16
4.11 Placówki oświatowe.....	16
5. Cele i zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Margonin na lata 2025-20227.....	18
6. Realizatorzy Programu.....	20
7. Źródła finansowania programu.....	21
8. Monitoring i ewaluacja.....	21
9. Wykaz tabel od nr 1 do nr13.....	strona od 7 do 17

1.Wprowadzenie

Gminny program wspierania rodziny na lata 2025-2027 w Mieście i Gminie Margonin opracowano w oparciu o art.176 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej(Dz. U. z 2025 r., poz. 49) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, grupą która opiekuje się i wychowuje, kształtuje młodego człowieka i pomaga mu wejść w role społeczne, wypełniać obowiązki i korzystać z przysługujących praw i wolności. Rodzina to pierwsza instytucja wychowawcza socjalizująca dzieci, kształtująca ich osobowość oraz przygotowująca do przyszłych ról społecznych. Oddziaływanie wychowawcze rodziny ma istotny wpływ poprzez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina, wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i stawiania na samodzielne funkcjonowanie w przyszłości.

Zgodnie z art. 18 oraz art. 71 Konstytucji RP rodzina znajduje się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej oraz państwo uwzględnia jej dobro w swojej polityce społecznej i gospodarczej. Zatem wsparcie rodzin przeżywających szeroko pojęte trudności jest konstytucyjnym obowiązkiem nałożonym na władzę. Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona praw dziecka i rodziny. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia, szczególnej troski i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich członków, w tym rozwój biologiczny i psychospołeczny. Ponadto jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji oraz kształtowania osobowości dziecka.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa obowiązki gminy w zakresie wsparcia rodzin. Art. 176 pkt 1 ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program koresponduje z zapisem w preambule ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „ Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Fundamentem Programu Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminy Margonin jest więc przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej pomocy ze strony dorosłych oraz troski o ich dobro. Środowisko to powinno zapewnić harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, a także ochronę przysługujących im praw i wolności oraz dobra rodziny, która jest podstawową jednostką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym dla dziecka.

Rodzina w sposób szczególny oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system tradycji, wartości, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na swoje przyszłe życie.

Nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują zadania opiekuńcze, wychowawcze, socjalizacyjne i ekonomiczne. W dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy zakłócające ich funkcjonowanie oraz zaburzające prawidłowy rozwój dziecka i proces wychowawczy. Podstawa do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez ich członków.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Trudności w rodzinie mogą być spowodowane różnym czynnikiem zarówno zewnętrznymi takimi jak np. bezrobocie, długotrwała choroba, i tkwiącymi w samej rodzinie tj. uzależnienia, przestępczość, przemoc w rodzinie, brak umiejętności wychowawczych, zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc tej grupie naszego społeczeństwa może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, ośrodkiem pomocy społecznej, policją, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Wsparcie rodziny powinno kształtować się w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, zapobiegawczy. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny, a w szczególności z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny i dziecka przeżywającej trudności i doświadczającej ograniczeń w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych. Celem jest przywrócenie możliwości pełnienia tych funkcji.

Ponadto kluczową rolę odgrywa podnoszenie kompetencji zawodowych osób realizujących Program. Współpraca podmiotów i wzrost standardów pracy przyczyniają się do skutecznego wspierania rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, którego efektem powinna być poprawa ich funkcjonowania i społecznego postrzegania, jak również udoskonalenie metod i technik świadczonego wsparcia.

Szczególne znaczenie w tej kwestii odgrywa praca z rodziną, prowadzona przez zatrudnienie w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Margoninie asystenta rodziny, których zakres kompetencji określa ustawa o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej, jak i pracowników socjalnych. Dodać należy, że Ośrodek ustanawia asystenta rodziny nie tylko w przypadku postanowienia Sądu, ale też w przypadku wyrażenia zgody przez daną rodzinę, gdy z przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego wynika, iż przyznanie rodzinie tej formy wsparcia jest zasadne. W przypadku zaistnienia wskazanych okoliczności asystent rodziny, we współpracy z pracownikiem socjalnym oraz przy aktywnym udziale rodziny, sporządza plan pracy i podejmuje kompleksowe działania. Praca z rodziną to podejmowanie działań w szczególności w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, (w tym usług opiekuńczych i

specjalistycznych) czy pomocy prawnej, zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego. Prowadzona praca z rodziną ma na celu zapobieganie umieszczeniu w pieczy zastępczej dzieci z rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zaś w przypadku zaistniałej już sytuacji – powrót dzieci do środowiska naturalnego.

2. PODSTAWA PRAWNA

- 1.Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2.Konwencja Praw Dziecka;
- 3.Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- 4.Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.(t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)
- 5.Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.);
- 6.Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- 7.Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1673);
- 8.Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. (t.j. Dz. U. z 2023 poz.2151);
- 9.Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- 10.Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". (Dz. U. z 2024 r. poz.1829).
- 11.Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.323 ze zm.).
- 12.Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.1993 ze zm.).
- 13.Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. (Dz. U. 2019 r. poz.1576.).

3.Adresaci Programu

Program Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Margonin na lata 2025-2027 skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Miasta i Gminy Margonin. Do realizacji celów programu przyjęto definicję rodziny, która została wskazana w art. 6 pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej określającym rodzinę, jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Zauważyć należy, iż rozumienie to nie wymaga występowania instytucjonalnej formy małżeństwa czy więzi

pokrewieństwa, zatem rodziną nazwane zostaną wszystkie osoby wykazujące znamiona pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Adresatami Programu są przede wszystkim rodziny wychowujące dzieci, w tym w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, rodziny o trudnej sytuacji ekonomiczno-bytowej, rodziny zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą, jak również rodziny, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Program ma na celu wsparcie rodzin z terenu gminy Margonin oraz pomoc w wyjściu z trudnych sytuacji życiowych, jest on realizowany przez pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny we współpracy z instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin.

4. Diagnoza sytuacji rodzin zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Margonin

4.1 Sytuacja demograficzna mieszkańców Miasta i Gminy Margonin

Gmina Margonin to gmina miejsko-wiejska. Należy do województwa wielkopolskiego powiatu chodzieskiego. Gmina Margonin graniczy z gminami: Chodzież, Szamocin, Gołańcz, Wągrowiec, Budzyń. Powierzchnia gminy wynosi 122 km², co stanowi 17,93% powierzchni powiatu i 41% powierzchni województwa. Gmina podzielona jest na wsie obejmujące Sołectwa: Lipiny, Radwanki, Margońska Wieś, Próchnowo, Młynary, Sułaszewo, Zbyszewice, Studźce-Adolfowo, Sypniewo, Lipiniec, Kowalewo. Siedziba władz Gminy zlokalizowana jest w mieście Margonin. Gmina Margonin ma 6205 mieszkańców stałych i 162 mieszkańców czasowych, (stan na 31.12.2023 rok), z tego 3121 osób stanowią kobiety i 3084 stanowią mężczyźni. Średni wiek mieszkańców gminy wynosi 40 lat. Mieszkańcy gminy Margonin zawarli w 2023 roku 22 małżeństwa, W tym samym okresie odnotowano 5 orzeczeń o rozwodach. Mieszkańców gminy Margonin w stanie wolnym (panna/kawaler) zamieszkuje 2608 osób, 2686 osób żyje w małżeństwie, a 242 mieszkańców jest po rozwodzie, 446 osób odnotowano jako wdowy/wdowcy. Gmina Margonin ma ujemny przyrost naturalny -5. Zgonów na stan 31.12.2023 r. było 53 osoby, a urodziło się 48 dzieci, w tym 22 dziewczynki i 26 chłopców.

4.2 Sytuacja rodzin korzystających ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Miasta i Gminy Margonin realizującą zadania własne gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Głównym celem działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie jest ograniczanie marginalizacji osób i rodzin, pomoc w zaspokojeniu ich niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie realizuje zadania wynikające, w szczególności z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a także wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 ustanowionego uchwałą Rady Ministrów. Ponadto Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie realizuje inne programy rządowe dedykowane rodzinie. Działania pracy Ośrodka oparte są na zasadzie pomocniczości, w której pomoc nakierowywana jest na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparciu osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu możliwości otoczenia.

Dominującymi problemami, z którymi osoby i rodziny zgłaszały się w roku 2023 do ośrodka w celu udzielenia wsparcia to w kolejności: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Z roku na rok zmniejsza się grupa odbiorców świadczeń z systemu pomocy społecznej z powodu ubóstwa - bezpośrednio przyczyniło się do tego wprowadzenie nowego świadczenia wychowawczego (500+), obecnie (800+) które ustabilizowało sytuację finansową polskiej rodziny.

W latach 2021-2023 utrzymywała się tendencja spadkowa ogólnej liczby rodzin i osób korzystających ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie w ramach świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w drodze decyzji, w 2023 r. wyniosła 201 rodzin, co w stosunku do roku 2021 oznacza spadek o 34 rodziny.

Pomoc i wsparcie w gminie Margonin z pomocy społecznej w 2023 r. uzyskało 452 osoby co stanowiło 7,28% wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do 2022 roku łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 32 osoby. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 5 rodzin.

Tabela 1. Dane dot. rodzin korzystających w latach 2021 – 2023 ze świadczeń z pomocy społecznej, przyznanych decyzją administracyjną

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	235	550
2022	206	484
2023	201	452

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W roku 2021 w pomocy społecznej obowiązywało kryterium dochodowe, ustalone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, które wynosiło 528 zł dla osoby w rodzinie, oraz 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej.

Kolejne rozporządzenie weryfikujące kryteria dochodowe, z 14 lipca 2021r., które zaczęło obowiązywać 1 stycznia 2022 r., podwyższyło ww. kryteria zaledwie do kwot odpowiednio 600 zł. dla osoby w rodzinie i 776 zł. dla osoby samotnie gospodarującej. Obecnie od 1 stycznia 2025 roku obowiązuje kryterium to 823,00 zł. dla osoby w rodzinie i 1010 zł. dla osoby samotnie gospodarującej.

Od lat wśród dominujących powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w gminie Margonin znajdują się cztery problemy: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo.

Tabela 2. Wybrane powody przyznania pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	2021	2022	2023
	Rodziny ogółem	Rodziny ogółem	Rodziny ogółem
Bezrobocie	123	114	119
Długotrwała lub ciężka choroba	86	81	76
Ubóstwo	99	87	73
Niepełnosprawność	54	40	42
Potrzeba ochrony macierzyństwa	29	21	20
Alkoholizm	10	11	12
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9	7	6

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wśród rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej znaczącą grupę stanowią rodziny z dziećmi, w tym rodziny niepełne. Pomoc udzielana osobom i rodzinom ma na celu przezwyciężenie ich trudnej sytuacji życiowej, której sami nie są w stanie przezwyciężyć. Rodziny były objęte pracą socjalną, usługami opiekuńczymi, pomocą rzeczową, w tym w formie korzystania z bezpłatnych posiłków oraz zasiłkami finansowymi. Ich liczba również systematycznie spada, dla rodzin z jednym dzieckiem i dwójką dzieci, oraz dla rodzin niepełnych. Ilustruje to poniższa tabela.

Tabela 3. Typy rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną w Margoninie w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Rodziny z dziećmi w tym: z 1 dzieckiem	31	26	25

z 2 dzieci	37	27	25
z 3 dzieci	13	19	15
z 4 i więcej dzieci	6	5	7
Rodziny niepełne w tym:			
z 1 dzieckiem	18	14	13
z 2 dzieci	9	6	4
z 3 dzieci	4	4	3
z 4 i więcej dzieci	1	0	2

Źródło: Dane ze sprawozdania rocznego MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej pieniężnych w naturze i usługach za 2021,2022,2023 rok.

Główną formę pomocy świadczonej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie dla rodzin stanowią zasiłki okresowe oraz wsparcie w postaci finansowania posiłków w szkołach i przedszkolach dla dzieci z rodzin, których dochody nie przekraczały (150% kryterium dochodowego do grudnia 2022 r. i 200% kryterium dochodowego od 1 stycznia 2023 r. zawartego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.)

Tabela 4. Rodziny objęte pomocą w formie posiłków w szkołach i przedszkolach

Forma pomocy	2021	2022	2023
Posiłek dla dzieci			
-liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	88	94	109
-liczba rodzin	51	49	51
-liczba osób w rodzinach	213	209	211

Źródło: Dane ze sprawozdania rocznego MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej pieniężnych w naturze i usługach za 2021,2022,2023 rok.

Posiłki w szkołach i przedszkolach są pożądaną przez rodziny formą pomocy. Dzięki temu dzieci mają zabezpieczony ciepły posiłek, co zwiększa ich komfort i poczucie bezpieczeństwa, natomiast dla rodziców jest to rozwiązanie pozwalające na realizację jednej z podstawowych potrzeb bytowych.

4.3 Dane dotyczące innych świadczeń pieniężnych przyznawanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie

W latach 2021-2023 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie udzielał rodzinom z dziećmi wsparcia w postaci różnego rodzaju świadczeń pieniężnych spoza obszaru pomocy społecznej. Były to przede wszystkim świadczenia rodzinne z dodatkami, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, stypendia szkolne, dodatki mieszkaniowe. Wybrane świadczenia ilustruje poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 5. Wybrane świadczenia dla rodzin z dziećmi przyznane w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	463	427	380
Liczba rodzin korzystających z Funduszu alimentacyjnego	39	34	28
Liczba rodzin korzystających ze stypendium szkolnego	45	40	30
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	62	56	57
Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny	7	12	11

4.4 Asystent rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej w swych działaniach skupia się na wszechstronnym wspieraniu rodzin w wychodzeniu z trudności spowodowanych różnorodnymi problemami.

Znaczącym zadaniem ustawowym gminy w zakresie wspierania rodziny jest zatrudnianie asystenta rodziny do pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się równolegle z prowadzoną przez pracownika socjalnego pracą socjalną, wsparciem i aktywizacją rodziny. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci.

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna stwarza swoim dzieciom jak najlepsze warunki wychowawcze, dąży do stałego podnoszenia poziomu wychowawczego, poprzez polepszenie metod, środków wychowawczych. Bywają rodziny, w których warunki wychowawcze bywają zachwiane, podobnie jak jej ogólne funkcjonowanie. Rodzina, która przeżywa kryzys potrzebuje wsparcia. Pomoc możliwa jest dzięki współpracy służb zajmujących się wsparciem rodziny, dla których dobro dziecka jest najważniejsze. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać

wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Asystent rodziny jest bliżej rodziny i jej problemów. Rola asystenta polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzeniem wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadrzędnym celem pracy asystenta jest pomoc w rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałania konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, umożliwiającej jej wychowanie dzieci.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Margoninie na stanowisku asystenta rodziny zatrudniona jest 1 osoba w ramach umowy o pracę.

Zadania asystenta rodziny:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie we współpracy z członkami rodzin i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny Kierownikowi Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami samorządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupami diagnostyczno-pomocowymi, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. W przypadku, gdy nie ma możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, dzieci kierowane są do pieczy zastępczej prowadzonej w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. W sytuacji gdy dojdzie, mimo wszystko do umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną, praca asystenta z tą rodziną winna być kontynuowana.

Do zadań asystenta rodziny uregulowanych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dodano zadania określone w ustawie z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020, poz. 1329). Ustawa ta poszerza wachlarz zadań asystenta o koordynację wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, w szczególności dla kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kobiety w ciąży i ich rodziny mogą każdorazowo zgłosić potrzebę objęcia wsparciem asystenta rodziny do ośrodka pomocy społecznej. Asystent rodziny na wniosek staje się koordynatorem działań pomocowych. W latach 2021-2023. na terenie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie nie zaistniała potrzeba uruchomienia tej formy wsparcia.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin w poszczególnych latach, które korzystały ze wsparcia asystenta rodziny

Tabela 6. Liczba rodzin i dzieci w rodzinach korzystających ze wsparcia asystenta rodziny w latach 2021-2023

ROK	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
2021	7	18
2022	12	28
2023	11	29

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie

Po zakończeniu pracy z rodzinami, które zrealizowały plan pracy zgodnie z art.15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent rodziny prowadził monitoring ich sytuacji, który trwał przeciętnie od 3 do 6 miesięcy(ustawodawca nie określa jak długo powinien trwać okres monitoringu rodziny, dla każdej rodziny ustalany jest on indywidualnie). W przypadku rodzin, w których asysta została zakończona z innych powodów niż realizacja planu pracy z rodziną, monitorowanie ich sytuacji odbywało się zazwyczaj w ramach pracy socjalnej. W przypadkach, gdy rodzina wymagała dalszej współpracy z asystentem rodziny, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie informował właściwe ośrodki pomocy społecznej o zamieszkaniu rodziny na ich terenie.

W latach 2021-2023 pracę z rodzinami asystent rodziny prowadził w ścisłej współpracy przede wszystkim z pracownikami socjalnymi Miejskiego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie, a także z wychowawcami, pedagogami szkolnymi z psychologiem, kuratorami zawodowymi i społecznymi, dzielnicowymi z Komisariatu Policji w Margoninie.

4.5 Współfinansowanie pobytu dzieci w różnych formach pieczy zastępczej

W sytuacjach gdy rodzina nie radzi sobie ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, zostają one umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa te zostają im ograniczone. Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną, mającą na celu umożliwienie powrotu dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe –dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka –opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej oraz w formie instytucjonalnej. Formy rodzinnej pieczy zastępczej-rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) oraz rodzinny dom dziecka. Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej – placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Gmina zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązana jest do ponoszenia częściowych wydatków z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wydatki gminy związane ze współfinansowaniem pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2021-2023 przedstawiały się następująco:

Tabela 7. Wydatki gminy Margonin na utrzymanie dzieci w różnych formach pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	385.245,08 zł.	378.991,45 zł.	344.018,93 zł.
Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w rodzinach zastępczych	28.094,99 zł.	37.303,53 zł.	66.625,34 zł.

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie

Mając na uwadze powyższe zapisy ustawowe dotyczące współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w wydatkach na realizację zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023 widać wzrost wydatków, który wiąże się ze wzrostem poniesionych wydatków na realizację zadań własnych z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej spowodowany koniecznością opłacania ustawowo wyższej kwoty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej z 10% do 50%

Wobec powyższego w opinii Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej partycypuje w kosztach objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wynika to bowiem wprost z art. 191 ust. 9 ww. ustawy, który stanowi, iż przepisy ust. 2-4 i 7 stosuje się odpowiednio.

Dodatkowo do not obciążeniowych za pobyt małoletniego naliczone zostały koszty objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej od 01.02.2023 r.

Tabela 8. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	13	9	8
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	9	10	10

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie

4.6 Usługi opiekuńcze świadczone na rzecz rodzin dzieci

Rodzinom wychowującym dziecko z niepełnosprawnością udostępniane jest wsparcie w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Od 2022 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie realizuje specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W ramach usług opiekuńczych dla dzieci, w zależności od indywidualnych potrzeb, świadczone jest wsparcie z zakresu rehabilitacji ruchowej przez fizjoterapeutę oraz logopedę. Ta forma pomocy ma na celu realną poprawę jakości życia dzieci i ich rodzin, poprzez zminimalizowanie skutków niepełnosprawności w ich codziennym funkcjonowaniu.

4.7 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Rodziny w kryzysie przemocy są obejmowane działaniami w ramach Miejsko-Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Margoninie na lata 2024-2030. W celu skutecznego współdziałania specjalistów różnych dziedzin w rozwiązywaniu problemu przemocy, w gminie Margonin funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w skład którego wchodzi przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, straży miejskiej, oświaty, oraz kuratorzy sądowi. Do zadań ww. zespołu należy realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład zespołu.

Pracownicy socjalni, a w niektórych przypadkach asystenci rodziny, działają w ramach grup diagnostyczno-pomocowych zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”.

Grupy diagnostyczno-pomocowe składają się z pracownika socjalnego i dzielnicowego obejmują profesjonalnym wsparciem osoby doznające, jak też stosujące przemoc. Pracownicy socjalni, wraz ze specjalistami z innych dziedzin, w ramach ww. grup, opracowują plany pomocy rodzinie. Ważnym elementem pomocy świadczonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Margoninie jest bezpłatna, profesjonalna pomoc prawna oraz możliwość skorzystania z programu korekcyjno-edukacyjnego, pomocy psychologa dla osób stosujących przemoc przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży

Tabela 9. Realizacja procedur "Niebieskie Karty" na przestrzeni lat 2021 – 2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	11	14	12
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	14	14	17
Liczba dzieci doznających przemocy domowej w procedurze „Niebieskie Karty”	20	27	18

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie

4.8 Prowadzenie zajęć środowiskowych w świetlicach

Ważną formą wspierania dzieci są również świetlice środowiskowe funkcjonujące na terenie Miasta i Gminy Margonin, zajęcia organizował Miejsko-Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Margoninie, w ramach Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Podstawowym celem działania Świetlicy Środowiskowej jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzania czasu wolnego od ryzykownych zachowań, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego.

W 2021 r. funkcjonowały 3 świetlice na terenie Miasta i Gminy Margonin, natomiast w 2022 r. i 2023 r. funkcjonowało sześć świetlic środowiskowych.

4.9 Organizacja letniego wypoczynku

Stałą formą wsparcia margonińskich rodzin jest organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Zadanie to było realizowane w ramach Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Miejsko-Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia

W roku 2021, 2022 i 2023 w ramach ww. zadania margonińskie dzieci uczestniczyły w półkoloniach, a od 2022 roku dla dzieci były zorganizowane również kolonie

Udział dzieci i młodzieży w półkoloniach cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem rodzin, wymagających wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej, których zasoby nie umożliwiają sfinansowania wypoczynku letniego.

Program wypoczynku zawierał elementy profilaktyki uzależnień. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 10. Letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży w latach 2021-2023

Zadanie	Realizator	Liczba uczestników		
		2021	2022	2023
Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z terenu Margonina, polegające na	Miejsko-Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Margoninie	60	72	107

organizacji dwutygodniowej półkolonii				
Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z terenu Margonina, polegające na organizacji 7 dniowej kolonii nad morzem	Miejsko-Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia w Margoninie	-	22	24

4.10 Jednorazowe wsparcie rzeczowe z tytułu urodzenia się dziecka

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie na podstawie uchwały nr III/36/2019 Rady Miasta i Gminy Margonin z 24 stycznia 2019r. udziela osobom zamieszkałym na terenie Miasta i Gminy Margonin jednorazowego wsparcia rzeczowego z tytułu urodzenia się

Na każde urodzone dziecko osobom zamieszkałym na terenie Gminy Margonin i płacącym podatek dochodowy na terenie tejże gminy, jak również osobom zamieszkałym na terenie Gminy Margonin, które nie podlegają przepisom ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych przysługuje prawo do jednorazowego wsparcia rzeczowego z tytułu urodzenia się dziecka.

Prawo do jednorazowego wsparcia przysługuje bez względu na osiągnięte dochody na wniosek:

- matki, ojca, innego prawnego opiekuna dziecka

Wnioski o przyznanie jednorazowego wsparcia rzeczowego składa się w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Margoninie w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

W przypadku wnioskodawców zamieszkujących na terenie Gminy Margonin i płacących na terenie tej Gminy podatek dochodowy, warunkiem uzyskania jednorazowego wsparcia rzeczowego jest zamieszkiwanie przez jednego z rodziców wraz z dzieckiem na terenie Gminy Margonin co najmniej 12 miesięcy przed terminem narodzin dziecka i płacenie podatku dochodowego od osób fizycznych co najmniej przez okres zamieszkiwania.

Poniżej tabela przedstawia informacje dotyczącą złożonych wniosków na jednorazowe wsparcie rzeczowe z tytułu urodzenia się dziecka

Tabel 11. Liczba złożonych wniosków na jednorazowe wsparcie rzeczowe z tytułu urodzenia się dziecka w latach 2019-2024 z podziałem na płeć dziecka.

Rok	Dziewczynki	Chłopcy	Razem
2019	40	28	68
2020	35	25	60
2021	14	29	43
2022	30	20	50
2023	23	22	45
2024	10	21	31

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie

W 2024 roku zatrzymany został spadek urodzin na terenie naszej gminy. W roku 2024 na terenie gminy urodziło się 48 nowych mieszkańców (20 dziewczynek i 28 chłopców) tj. mniej o 28 osób w stosunku do 2019 roku.

Liczba urodzeń na terenie gminy w ostatnich latach przedstawia się następująco:

	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
48	81	76	72	50	52		48

Dane pozyskano z Urzędu Stanu Cywilnego w Margoninie.

4.11 Placówki oświatowe.

Do gminnej bazy placówek oświatowych należą:

- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Margoninie
ul. Polna 64-830 Margonin
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lipinach
Lipiny 40 64-830 Margonin
- Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Radwankach
Radwanki 31 64-830 Margonin
- Przedszkole Samorządowe w Margoninie ul. Poznańska 10 64-830 Margonin, z oddziałami wiejskimi w Lipinach, Radwankach i Próchnowie
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa i Branżowa Szkoła I Stopnia w Próchnowie
Próchnowo 26 64-830 Margonin

Dzieci z terenu gminy z ustaloną niepełnosprawnością uczęszczają również do Niepublicznej Terapeutycznej Szkoły Podstawowej Specjalnej w Ratajach ul. Chodzieska 9 64-800 Chodzież, Niepublicznej Terapeutycznej Szkoły Specjalnej w Chodzieży ul. Ignacego Paderewskiego 13 64-800 Chodzież, Szkoły Podstawowej w Zacharzynie Zacharzyn 143, 64-813 Zacharzyn, do Szkoły Podstawowej Specjalnej w Wągrowcu ul. Janowiecka 22 62-100 Wągrowiec, do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Wągrowcu, ul. Kcyńska 48, 62-100 Wągrowiec, Punkt Rozwoju i Terapii Dziecka „Niebieska Wyspa” Niepubliczne Przedszkole dla Dzieci z Autyzmem Kobylec, ul. Cedrowa 11, 62-100 Wągrowiec.

Placówki oświatowe oferują zajęcia pozalekcyjne oraz działania wychowawcze i profilaktyczne realizowane w oparciu o programy wychowawcze i programy profilaktyki.

Tabela 12. Liczba uczniów uczących się w placówkach szkolnych i przedszkolnych z terenu gminy Margonin w roku szkolnym 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 -wg. stanu na 30 września każdego roku szkolnego

Nazwa szkoły/przedszkola	Rok szkolny 2020/2021	Rok szkolny 2021/2022	Rok szkolny 2022/2023
Szkoła Podstawowa Margonin	449	440	422
Szkoła Podstawowa Radwanki	118	115	97
Szkoła Podstawowa Lipiny	110	113	94
Przedszkole Samorządowe Margonin	243	273	267

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Margoninie

Tabela 13. Liczba uczniów objęta wsparciem w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego w poszczególnym roku szkolnym

ROK SZKOLNY	Stypendium szkolne Liczba uczniów	Zasiłek szkolny Liczba uczniów
2020/2021	67	8

2021/2022	64	3
2022/2023	46	3
2023/2024	43	2

Źródło: Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Margoninie

W poszczególnych latach szkolnych widać tendencję malejącą uczniów korzystających ze stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego i tak w roku szkolnym 2020/2021 liczba uczniów korzystających ze stypendium szkolnego i zasiłku wynosiła 75 uczniów do roku szkolnego 2023/2024 już tylko 45 uczniów. Różnica 30 uczniów mniej. Wpływ na to miało utrzymujące się od 2022 roku kryterium z pomocy społecznej, które wynosiło 600,00 zł na osobę w rodzinie, obecnie od 2025 roku kryterium wynosi 823,00 zł. na osobę w rodzinie, oraz wzrost corocznego minimalnego wynagrodzenia za pracę.

5. Cele i zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Margonin na lata 2025-2027

1. Cel główny:

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze, poprzez:

- Udzielanie niezbędnej pomocy, wsparcia oraz świadczeń rodziny przeżywającej trudności.
- Przekazywanie informacji o instytucjach niosących pomoc rodzinie;
- Zapewnienie usługi asystenta rodziny;
- Prowadzenie w szkołach programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych i informacyjnych, skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców
- Kierowanie osób i rodzin do specjalistycznego wsparcia (psycholog, pedagog, terapeuta uzależnień, prawnik) do Centrum Pomocy Specjalistycznej „Remedium” w Chodzieży, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży, a także korzystanie osób uprawnionych z darmowej pomocy prawnej zgodnie z ustawą w tym zakresie.
- Wsparcie Interdyscyplinarne rodzin zagrożonych przemocą.
- Poprawa standardu i jakości życia rodzin służących rozwojowi, osiągnięciu samodzielności i zaradności oraz odpowiedzialności w rodzinach.
- Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem (pracownicy socjalni, asystent rodziny, pedagodzy szkolni, psycholog szkolny, Policja, kuratorzy), w tym w ramach Procedury „Niebieskie Karty”.

Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji życiowej:

- Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz pomocy w formie poradnictwa i pracy socjalnej rodzinom, które przeżywają trudności w trudnej sytuacji życiowej;
- Zapewnienie pomocy w formie posiłku w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”;
- Udzielanie pomocy w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatku mieszkaniowego.
- Udzielanie stypendium dzieciom i młodzieży o charakterze socjalnym oraz naukowym;
- Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny oraz wdrażanie nowoczesnych metod pracy z rodzinom, poprzez:

- Zapewnienie dostępu do szkoleń osobom pracującym z rodzinom;
- Dążenie do stworzenia skutecznego systemu rozwiązywania problemów rodziny;
- Inicjowanie współpracy na rzecz rodzin,
- Promowanie interdyscyplinarnego modelu pracy z rodzinom;

Zapewnienie pobytu dzieciom w pieczy zastępczej, poprzez:

- Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej;

Zadania w zakresie wspierania rodziny:

Lp.	Nazwa zadania	Partnerzy w realizacji zadania
1.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkole, przedszkolu w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły , przedszkola,
2.	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów szkolnych ,zasiłków szkolnych, zasiłków rodzinnych, wyprawki szkolnej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Współpraca w zakresie pomocy żywnościowej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe
4.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny, w tym z ustawy „Za Życiem”	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
5.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego m.in. pedagogicznego, prawnego, psychologicznego	Urząd Miasta i Gminy, Miejsko-Gminny -Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży
6.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wy pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, pedagog szkolny, psycholog szkolny, ośrodek zdrowia
7.	Finansowanie kosztów pomocy o której mowa w art.29 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ponoszonych przez rodziny wspierające, współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Urząd Miasta i Gminy Margonin, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
8.	Wsparcie materialne ubogich rodzin z zagrożonych kryzysem lub przeżywającym	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

	trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczych	
9.	Współpraca i wymiana informacji z instytucjami , organizacjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd Rejonowy, Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, placówki oświaty oraz ośrodek zdrowia z terenu miasta i gminy Margonin
10.	Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań dla Rady Miasta i Gminy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
11.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań	Szkoły, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Miejsko-Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji zdrowia
12.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu , przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, placówki oświaty, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Urząd Miasta i Gminy
13.	Współpraca z podmiotami poza gminnymi w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży, Sąd, Powiatowy Urząd Pracy
14.	Współorganizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji zdrowia
15.	Realizacja programów osłonowych skierowanych na rzecz rodziny: „Jednorazowe wsparcie rzeczowe z tytułu urodzenia się dziecka”	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
16.	Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Rozwiązywania Przemocy Domowej w rozwiązaniu problemu przemocy domowej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Policja

6. Realizatorzy Programu

Program będzie realizowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Margoninie we współpracy z następującymi instytucjami:

- Urząd Miasta i Gminy w Margoninie

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Margoninie
- Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Margoninie
- Zakładem Usług Komunalnych w Margoninie
- Placówkami Oświatowymi z terenu gminy Margonin (Szkoła Podstawowa w Margoninie, Szkoła Podstawowa w Lipinach, Szkoła Podstawowa w Radwankach, Przedszkole Samorządowe w Margoninie z oddziałami przedszkolnymi na terenie Gminy Margonin).
- Aesculus-gabinet Lekarza Rodzinnego w Margoninie
- Policja
- Asystent Rodziny
- Straż Miejska w Margoninie
- Sołectwa
- Sąd Rodzinny w Wągrowcu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Wągrowcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chodzieży
- Powiatowy Urząd Pracy w Chodzieży
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chodzieży
- Centrum Pomocy Specjalistycznej "Remedium" w Chodzieży

7. Źródła finansowania programu:

- Środki własne Miasta i Gminy Margonin
- Dotacje z budżetu państwa,
- Środki budżetowe w innej formie, niż dotacje (programy, konkursy),
- Środki pozabudżetowe

8. Monitoring i ewaluacja.

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminy Margonin na lata 2025-2027 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejsko-gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie.

Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gminny Program Wsparcia Rodzin na lata 2025-2027 sporządziła:
Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej- Agnieszka Nowak

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art.176 pkt.1 oraz art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja programu wspierania rodziny.

Przyjęcie Programu Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Margonin na lata 2025-2027 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka, zapobieganie narastania kryzysu poprzez pracę z rodziną naturalną oraz zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Realizacja Programu zakłada, iż w kilkuletniej perspektywie ograniczy liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Mając na uwadze powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.